

Roosevelt bo poklical civilno prebivalstvo k deželni brambi

"AMERIŠKA DOMOVINA"AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland, po raznašalci: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo, celo leto, \$7.00
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months
European subscription, \$7.00 per year
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83

No. 117

Mon., May 19, 1941

Jugoslovanska misija

Casnikarski urad jugoslovanskega poslanstva v Washingtonu je dobil diplomatskim putem zelo zanesljivo sporočilo, da je jugoslovanska vlada sklenila poslati v Severno in Južno Ameriko ter Kanado večjo misijo, obstoječo iz ministrov in časnika. Namen te misije bo seznaniti iz prve roke ameriške kroge o položaju v Jugoslaviji in jim povedati pravo mišljenje jugoslovanskih narodov, ki so zdaj pod nemško ali italijansko vladno, ali pa v takozvani "samostojni" Hrvatski.

Nas je ta novica zelo razveselila, zlasti pa še, ker se poroča, da se bo pridružil tej misiji tudi naš rojak, slovenski minister dr. Miha Krek. To bo velike vrednosti za nas ameriške Slovence, da bomo zvedeli vse važne stvari iz naše ožje rojstne domovine. Dr. Krek nam bo gotovo povedal zlasti o tistih zadnjih dneh Jugoslavije, povedal o naših krajih sedaj, pod katero vladno so kateri kraji, kako se našim ljudem godi itd. Kajti taki ljudje, kot so ministri, že najdejo pota, da dobijo zanesljiva poročila. Torej bo njegov prihod gotovo velike vrednosti za nas.

Kdaj bo prišla ta misija, se še ne ve. Saj niti še ne vemo, kje se nahaja sedaj jugoslovanska vlada. Najbrže kje okrog Sredozemlja, zato se mora zadevo še držati tajno, dokler ne bo kje bolj na varnem, kot je sedaj.

Kadar bodo prišli v Ameriko in kadar se bo že lahko napravilo načrt za njih potovanje in obiske po Zed. državah, bomo lahko tudi določili dan za Cleveland. Za takrat se moramo pa pripraviti. Kadar bo prišel minister dr. Krek v Cleveland, se mora narod zbrati k ogromni manifestaciji, pri kateri bomo predložili ministru vse naše zahteve, tako primorski kot ostali Slovenci, a povedali bomo ministru tudi, naj po njemu znanih potih pove našim ljudem doma, da lahko računajo na našo pomoč, da bodo tako lažje prenašali bridko usodo, ki jih tako kruto tepe.

Dobro bi bilo, če se prične že sedaj misliti na načrt za ta slovenski, odnosno jugoslovanski narodni shod v Clevelandu, da nas čas ne bo prehitel in našel nepripravljenih. Svetovali bi konzulu dr. Maljiju naj bi poklical k sebi nekaj mož in žena k posvetovanju, da se sestavi tentativni program.

Ne moremo dovolj poudarjati važnost obiska ministra Kreka. Nekatero slovensko ameriško časopisje ga je večkrat napadalo, kot je napadalo dr. Korošca in dr. Kulovca. Dr. Krek nam bo lahko osebno povedal, kaj so ti naši voditelji storili za Jugoslavijo, da bo narod na čistem in na jasnem.

Če bo prišla misija še tekom poletja, naj bi se vršila manifestacija v kulturnem vrtu, kjer je prostora za 10.000 in več ljudi. Tam se bomo lahko javno pokazali, da bo postal pozoren na nas ves Cleveland.

Mož je umrl

Ne moremo si kaj, da se ne bi s par besedami poslovi od našega dobrega prijatelja in našega dolgoletnega podpornika Josipa Stampfla, katerega smo danes položili k večnemu počitku na Kalvariji. Naglo drug za drugim sta odšla Ivan Breskvar in Josip Stampfel, najemnik in gospodar, saj je imel Breskvar zavarovalniški urad v posloplju, katerega lastnik je bil Stampfel in kjer bo urad tudi nadaljeval svoje posle pod zmožno roko Mr. Haffnerja.

Jože Stampfel je bil kremenit značaj, v gotovih stvareh celo kar trmast. Dasi je bil trgovec, pa je imel v hiši samo en list, oglaševal je samo v enem listu in to v listu, ki ni žalil njegovega prepričanja. Njemu je bilo versko prepričanje več kot denar, torej je bil cel mož. On se ni lovil danes tukaj, jutri tam, ni prižigal sveče Bogu in hudiču in to zlasti zadnja leta, ko je uvidel, da bi tepel sam sebe po obrazu, če bi z oglašili ali naročnino podpiral liste, ki se norčujejo iz njegove vere, ki blatijo to, kar je njemu sveto. Koliko je takih mož med nami? O, da, jih je še nekaj, toda na prste bi jih lahko sešeli, zato pa so toliko bolj spoštovanja vredni. Klubok doli pred takimi značaji!

Josip Stampfel je bil zelo dobrega srca. Za dobro stvar, za dobrega prijatelja bi bil dal vse. Bil je zelo dober in vesel družabnik, dokler ga ni kal bolezn primoral ostajati doma in to dlje časa. Bil je fin prvi tenorist in včasih smo rekli, da je njegovega lepega glasu škoda, da ga ni izšolal. Kdo ve, kakšen talent je bil to? Morda bi bil drugi Caruso, kaj se ve.

Drugi naš prijatelj in dolgoletni naročnik, ki je legei skoro istočasno v grob je bil John Klaus, poznani gostilničar na 185. cesti. Z našim urednikom sta poleg Toneta Prijatelja in Lojzeta Hoffarta ustanovila lovski klub, ki je že nad 13 let aktiven. Kadar so šli pa v gmajno na zajce, je bila navadno skupaj četvorica: Prijatelj, Klaus, Hoffart in Šober. Dokler je imel zdrave noge, je šel John zelo rad na lov. Strelnskih vaj klubovih se je redno udeleževal in tudi malo sej je zamudil. Tam je včasih posegel v debato s precej ostro besedo, ampak vsi smo vedeli, da se je samo delal, kot bi bil strašno hup, pa je imel srce vedno na stežaj odprto za "svoje fante," kot je nazival sobrate pri tej lovski bratovščini.

Tudi Johna Kausa bomo močno pogrešali, saj je bil tako zvest tovariš, tako ljubezen družabnik. Zdjaj si odšel v večna lovišča, John, kjer boš imel večno pomlad.

Počivajta v miru pod zeleno rušo, dobra naša prijatelja Stampfel in Klaus! Vedno se vaju bomo spominjali v lepih spominih, ki sta nam jih zapustila.

Zgodovina slovenske župnije v Collinwoodu

(OB 35 LETNICI USTANOVITVE)

Zbral Ernest Terpin

(Nadaljevanje)

Po nasvetu Rev. Pakiža, se je najela dvorana na vogalu 152-te ceste in Aspinwall Ave.; to je bila "Shepherdova Halla," katera se je preuredila za cerkev za vsako nedeljo, kjer so se zbirali Slovenci, dokler ni bila dograjena današnja cerkev. Mr. Karol Skebe je bil tukaj prvi cerkovnik, prvi ministrant ter obenem tudi prvi cerkveni kolektor. Vsako nedeljo je prenašal cerkvena oblačila in mašne knjige iz župnikovega stanovanja gori po stopnjah v "Shepherdovo Hallo"; po končanem opravilu je pa zopet odnašal vse te paramente na duhovnikovo stanovanje. Še danes stoji ravno iste stopnice, ki jih je Mr. Skebe tolikrat premeril iz tedna v teden.

Collinwoodska naselbina se je čimdalje bolj večala in z njo tudi slovenska cerkvena občina; Shepherdova dvorana je postala kmalu premajhna in pretesna, zato so se Slovenci kaj kmalu pričeli ozirati po kakšnem pripravnem zemljišču. Ta namena ni ostala dolgo prikrita, za njo je zvedel neki zemljiški izvedenec, pod imenom Vincenc McCoraph, ki je ponujal prostor pod zelo ugodnimi pogoji.

Ko je tedaj Charles McCoraph zvedel, kaj nameravajo Slovenci v Collinwoodu, je nemudoma obvestil svojega brata Vincenca, ki je predložil Slovincem ponudbo; danes ob 35-letnici collinwoodske župnije je umestno; da se tudi teh dveh bratov v duhu spominjamo, ko imata oba svojevrstne zasluge za našo naselbino in sta takorekoč prva povzročila, da sta zagotovila zemljo, na kateri danes cerkev stoji; kajti težko da bi se bili Slovenci kam zganili, ako ne bi bil pritiskal od zadaj Vincenc McCoraph, ki je bil nekak "gonilnik" novih faranov Marije Vnebovzete.

Povsod jim je bil za petami ter jih neprestano drezal toliko časa, da so župljani dobili pravočasno svojo lastno streho. Takoj v začetku namreč, ko se je bilo treba zediniti, kje bo cerkev, se je vrnil med nje razdor: eni so hoteli cerkev na severni strani, druga skupina je bila za južno stran. To je prostor, kjer se dviguje današnja cerkev; zemljišče se je raztezalo na zelo primernem kraju na Holmes Ave. med 155. in 156. cesto, torej se je bilo treba jako požuriti, ako so hoteli preprečiti, da kdo drugi Slovence ne prehit.

Pogodba je bila takoj po ogledovanju sklenjena in z dovoljenjem cerkvene oblasti se je z zidavo takoj pričelo. Dobro tušni farani so napeli vse moči ter doprinesli svoje žrtve k novi stavbi; hitelo se je z delom tako, da je bila blagoslovitev vogelnega kamna že v sredini avgusta, 1906. Blagoslovitev je vodil Father Bajec, slavnostni govor je pa imel Father Solnce. Istega dne je bil tudi prvi farni piknik novoustanovljene župnije, ki se je obdržal na London Rd. in Wayside Ave., za nekdanjo tovarno aeroplanov. Tukaj so se zbrali vsi Slovenci iz Collinwooda in Nottinghama. Prišla so tudi vsa tedanja društva s svojimi zastavami ter društvenimi znaki ter povzdignila pomen blagoslovitve vogelnega kamna.

Ni pa bil to prvi piknik v tem okrožju. Prvi slovenski piknik se je vršil na London Rd. leta 1901 za clevelandsko društvo sv. Janeza Krstnika.

Ko je prišel pokojni Jožef Turk v Collinwood 1900, je bila tukaj taka hosta, da je moral isto šele trebiti in pripravljati prostor za dotični piknik. Pogledimo pa danes, kako se je vse

izpremenilo.

Ravno istega leta, ko se je zidala cerkev, je tudi Mr. Luka Trček postavil svoj dom na Holmes Ave.; prišel je iz Clevelanda v Collinwood v tistem letu, kakor njegov ožji sorojak, Mr. Frank Mivšek, to je v letu 1903. Takoj nato je stopil v vrsto prvih pionirjev ter deloval z izredno vneto vreskozi do današnjega dne. Mr. Luka Trček je imel zelo važno vlogo pri razvoju slovenske župnije; že iz početka je bil v glavnem oboru ter ostal v njem dolgo vrsto let. Pozneje, ko se je postavljala pod Rev. Pavel Hribarjem lesena šola (portable), se je delala po njegovem načrtu, kjer je pomagal z modrim nasvetom in z dejanji. Svojo družino je vzgajal v strogo katoliškem duhu. Vsi njegovi otroci sodelujejo za napredek župnije in so v čast naselbini; eden ali drugi njegovih otrok zavzemajo častna mesta v javnem življenju, vsi pa so skupno prvovrstni pevci in godbeniki.

Nova cerkvena stavba je rastla vidno iz tal pod nadzorstvom stavbenega kontraktorja z imenom Bauk, ki je bil Nemeec ter večak v cerkvenih delih; tudi njemu gre del priznanja, ker je poskrbel, da so Slovenci že v adventu, 1906 se zbrali v priči sv. maši, ki se je brala v novoposvečeni cerkvi.

Rev. Marko Pakiž je bil goreč duhovnik ter vesel družabnik, ki je marsikatero sporno zadevo razrešil na lep in gladek način. Vendar mu zrak v Collinwoodu ni prijal, zategadelj je meseca novembra, leta 1908 vzel od Collinwooda slovo ter se podal na slovensko župnijo v Milwaukee, Wis., kjer je vdan ter mučeniško prenašal svoje telesne hibe, ki so ga spremljale skozi dolgo duhovniško življenje, v katerem je vztrajal celih 45 let. Šele smrt ga je rešila zemeljskega trpljenja 22. oktobra, 1929.

V Collinwoodu je sledil novi župnik Rev. Andrej Smrekar, ustanovitelj župnije sv. Cirila in Metoda v Lorainu, O. Pokojni Rev. Smrekar je bil moder in previden gospodar; dokupil je pri cerkvi še štiri sosedne lote ter vodil župnijo do pravega razvoja. Njega so določile izredne vrline ter v njem so bile združene vzvišene čednosti nad vsa pojmovanja. Poleg tega je bil zelo nadarjen mož ter pesnik po božji volji. Zavrtna bolezen ga je dohitela sredi najbolj intenzivnega dela ter ga položila na mrtvaški od 9. septembra, 1913, v starosti 45 let. Njegove pesmi so žalibog, nekam izginile; med splošno zmešnjavo, ki je vladala vsled njegove prerane smrti, se je nekdo prekradel v župnišče ter odnesel vsa literarna dela tega izrednega moža.

Po smrti Rev. Smrekarja je božja Previdnost poslala za župnika Rev. Pavla Hribarja, tedanjega kaplana pri irski cerkvi sv. Jožefa. Bil je še mladi in agilni, ki je posvetil vse svoje moči v procvit župnije ter v svoji vni za čast božjo in korist faranov zastavil celo svoje mlado življenje. Prišel je k Mariji Vnebovzeti kot tretji župnik collinwoodski ter razvil svoje upalne načrte. Za prvi pogoj uspešnega delovanja je videl nujno potrebo, da se nemudoma postavi farna šola. Sam je tudi dejanski zagrabil za kramp in lopato, da je stavba vidno rastla pred očmi strmečih faranov; dasi je bila lesena in enostavna, vendar je splošnosti več koristila, kot marsikatera marmornata palača. Tukaj v tej skromni šoli se je vzgajala mladina v katoliškem duhu ter se probujala

slovenska narodna misel. Vzgojila je stotine slovenskih otrok, ki so danes odločni katoliški možje in žene, ki tvorijo danes glavni stebel župnije.

Zaeno z Rev. Pavel Hribarjem je prišla v Collinwood tudi njegova sestra Ana, ki je bila izšolana učiteljica, zato tudi imenitna vzgojevalna moč v podučevanju slovenskega jezika v novopostavljeni učilnici. Opomniti je še treba, da sta bila Rev. Pavel Hribar in njegova sestra Ana, nečak in nečakinja našega sedanjega velečastitega župnika minsognorja Vitos Hribarja, ki je tedaj župnikoval na angleški župniji sv. Avguštna v Barbertonu, O.

Delo Rev. Pavel Hribarja je bilo zelo uspešno; šola je bila postavljena, polnila se je cerkev in v Collinwood se je naselelo novo življenje. K župniji Marije Vnebovzete je spadala tudi vsa okolica, med katero je bil tudi Nottingham toliko časa, dokler si niso postavili lastne župnije sv. Kristine v letu 1926. Ker pa je bilo za nottinghamsko mladino predaleč prihajati v šolo v oddaljeni Collinwood, zato je Rev. Pavel Hribar obiskoval to mladino v Nottinghamu redno vsaki teden ter jo podučeval v temeljnih naukih sv. vere in zgodilo se je, da je odšel v Nottingham tudi 18. oktobra, 1917 podučevati šolske otroke ter jih pripravljati za sv. birmo. V avtomobilu ga je spremljala njegova sestra Ana, ki je pomagala bratu pri poučevanju in sedaj sta se vračala domov, pa ju je na križišču Bliss Rd. in New York Central železnice dohitela strahna smrt, ko ju je osebni vlak dobesedno razmesaril.

V tem tragičnem trenutku so bili pokončani vsi upi in načrti, ki so snivali v dveh mladih srce. Pokončano je bilo življenje dveh učiteljev v najlepšem cvetu mladosti in nad Collinwoodom se je razgrnila globoka žalost, ki je prešinjala sleherno hišo; v dolgih vrstah so se zbirali farani okrog dveh krst, prihiteli je njiju stric-župnik iz Barbertonu, prihiteli so znanci in sorodniki iz bližnjih in daljnih krajev ter objokovali nečisto smrt dveh src, ki sta dala življenje za mladino. In ko se Collinwoodčani v letu 1928 zidali novo, moderno farno šolo, so dali vklesati v temeljni kamen ime nesrečnega župnika: kar označuje, da je nova spominska šola posvečena Rev. Pavel Hribarju in njegovi sestri Ani v nepozaben spomin.

(Dalje prihodnjič.)

Mesto iz cinka

Bereira v portugalski Vzhodni Afriki je edino mesto iz cinka. Vsa stanovanja, trgovine, bolnišnica in cerkev, šole in vojašnica so iz te kovine. Cink je edini material, ki se je obnesel v izredno vlažnem in vročem bairemskem podneblju. Bereira šteje 2000 prebivalcev in so jo zgradili v šestih mescih.

Vstopite v armado

Že dalj časa obstoja v Clevelandu organizacija z imenom "Greater Cleveland Safety Council." To je organizacija, ki se je osnovala po ljudeh, ki imajo srce in čut do otrok in sploh do vseh, ki nesrečam zapadejo. Pred vsem se gre tu za otroke, ki postajajo žrtve avtomobilskih nesreč.

Ta organizacija si je nadela to rešilno nalogo popolnoma iz človekoljubja in nima noben v tej organizaciji od tega nič drugega kot dobro in čisto zavest, da je s tem, ko pripada tej organizaciji, doprinesel nekaj človekoljubnega, da je s tem pripomogel, da se je ohranilo življenje številnim, ki bi drugače bili med ponesrečenimi.

Za posamezne slučaje je težko s številkami dokazati v koliko je

ta ali oni pripomogel do tega, ko pa pogledamo na skupne številke, poprej in potem, odkar je ta organizacija v akciji, pa že vidimo, da je s tem veliko pomagano, da je manj smrtnih nesreč. Organizacija nam želi prikazati v primeri s številkami, ko pravi: "Skupno število v zadnjih 12 letih je bilo, v letih od 1929 do 1940, od avtomobilov ubitih 919 otrok šolske starosti, v enem letu (1929) pa 141, dočim je bilo v letu 1940 ubitih samo 41, sto manj po posredovanju te organizacije."

Ni dvoma v tem namreč, da če se prigorvarja in opominja, z besedo in s slikami vsestransko, da to pomaga. Ljudje, pešci in vozniki avtomobilov, se spozabijo, ko pa le z nova in zopet z nova vidijo napise in slišijo opomine, se začne vseeno malo bolj ozirati na sebe in na druge.

Organizacija se v resnici trudi za to tako prekoristno in človekoljubno dobro delo, ohraniti in rešiti več otrokom življenje, in več solza žalujočim staršem, ki zgubljajo svoje najdražje ljubljence.

Ne moremo si misliti bolje organizacije kakor je ravno ta, ki se žrtvuje iz ljubezni do bližnjega, brez da bi imela kaj pričakovati od tega.

Pred kratkim smo bili poklicani v mesto, da slišimo o tem razlago. Vsi narodi so poslali zastopstvo. Govorniki so dokazovali, kako potrebno je da bi se vsak tu bivaajoči naseljenec moral pridružiti tej organizaciji in ji biti na strani z besedo in dejanjem, da bi tako pomagal širiti varstvo in pomagal zavarovati življenje pred smrtjo.

Postanimo člani te častne organizacije in jo širimo med svoje rojake in vse druge prijatelje. Dobra beseda, veliko pomaga, marsikdo je že rešil svojega prijatelja smrti in to je gotovo največje delo usmiljenja. Ako obvarujemo deco pred nesrečo, to lahko pomeni več, kakor potem pohabljenca podpirati, ker bi zdrav in živ otrok pomagal sebi in svojim staršem.

Vrednoti, ki jo s tem pripomoremo zadobiti se ne da preceiniti.

Da pa postanemo člani te organizacije in deležni tega varstva in dobrodelja, je potreba, da se pridružimo drugim, ki so v akciji.

Organizacija izdaja v ta namen publikacije vseh vrst in napise ob cestah ter druge opomine in vzdržuje predavanja. V ta namen ima organizacija tudi gotove izdatke.

Ravno sem prejel cel paket takih letakov in kart ter opominov, ki naj bi bili razdeljeni med ljudi. V tem so tudi članke legitimacije in pa napisi za avtomobile, ki so v zelenih barvah, velikosti po vzorcu rudečega križa.

Vsak, ki bi mogel in hotel podariti v ta blagi namen en dolar, bo dobil legitimacijo (karto) in tak lepak, da si ga prilepiti na avtomobil. S tem je dvoje, ki bo služilo še drugim v varstvo in v svarilo za odpomoč, da se prihrani življenje mladim in nedolžnim pa tudi odraslim in starim ljudem. Koliko slučajev smo že imeli takih, ki bi jih ne bilo potreba, če bi bila ideja varstva na ta način med nami bolj podarjana.

Z malim darom (enim dolarjem) postanemo član te prekoristne organizacije, za kar nam bo lahko v ponos in nedvomno bo za ta dolar, za vseh sto centov, (ker gre vse, vsaki cent za dobro brez vsake plače uradnika) bo gotovo od te podpore veliko življenj ljudem prihranjeno in to v resnici samo iz človekoljubja.

Vpišete se lahko vsak čas pri podpisnem, bilo v slovenski banki ali pa na domu pogrebnege urada; 1053 E. 62. St. kakor tudi v naših prodajalnah za pohištvo.

Anton Grdina Sr.

Euclid Rifle Club

Na zadnjih strelskih vajah 14. maja smo streljali sledeče:

Kunstel	18
Kotnik	22
Mandel	23
Lampe	17
Baraga	21
Šepic	22
Gubanc	17
Šetina	12

Bila pa je precej slaba vreme, zba in to največ radi pogostih ustanovitelja našega kluba, dr. Kausa, drugi pa menda tudi radi tega, ker so imeli oddaljeni trgovci — kegljaci na woodski trgovci — kegljaci na ket ali večerjo. Frank Kraus, v njegova soproga sta se vrsta, da kazala po mestu s svojim avtomobilom. Vse pomenilo takih in enakih vzrokov, se člani niso udeležili strelskih vaj.

Nazadnje sta bila ostala predsednik in tajnik, ki pa se je podala k Pengelnu in so tam z njim vrgli "cu drit." (Jakata.)

Zemeljsko bogastvo v Rusiji

Obširno rusko zemljo in njene zaklade so morali v prejšnjih časih res neverjetno zanemarjati, da je bilo tako redko kaj slišati o novo odkritih rudnih bogastvih, posebno še, ko se je slišalo, da so v Rusiji najdeni veliki poročili vidi, da se tako izkoriščene in neizkoriščene človeku kar same ponujajo, ruska zemlja skriva v sebi ogromne zaklade, o tem pač nismo dvomi, saj te zemlje ni malo. Malo čudno pa je vedelo, da so prav v zadnjem času poročili tako na debelo odkrivali raznovrstnejše zemeljsko bogastvo. Ali imajo iskanci novih zemeljskih zakladov sedaj več srečo, ali kaj? Nekaj mora biti temu vzrok. Morda so na oblasti sprevidele, da tako v njih stvari ne gre toliko znanosti, kot drugih, zlasti ne v prid, če ni treba rudnega bogastva drago plačevati kje drugod.

Med drugimi ruskimi poročili namni so v zadnjem času kaj meljito raziskali tudi oni, ki so sovjetske republike v Tadžikistan. Raziskovalci pa so tudi zelo dobre uspehe, pravijo zadnja poročila.

V pokrajini, ki se razprostira op Gornjem Varsopu, približno 70 milj od Stalingrada, na več krajih našli mnogo rudnin. Zlasti pa so našli mnogo mnogih krajih na premoški skovskij list "Izvestija" pisano, da so premožne žile rud, redno bogate in da je pri sam prvovrsten. Veliko nast pa imajo njegove žile rud, zato, ker leže, bi rekli, na površju. Poleg premoškega v teh krajih našli tudi na gata žile volframa, krasnega marmorja in drugega izjemnega kamenja za zidavo.

Kakor pri vsaki taki najdbi so tudi tu učenjaki preračunali ali bi kazalo z izkopavanjem ga nanovo odkritega bogastva gradbenega materiala začetki ne. Po njihovem mnenju bi kaj hitro pokrilo stroške in pravijo namreč, da bi se na tisoče ton premoškega gega rudnega bogastva. Iz njih izjav bi se pač dalo sklepati, da s črpanjem teh, danes še bolj potrebnih naravnih virov, predolgo ne bodo odlašali, če so resnično tako neizmerno kakor poročajo moskovski

SATAN IN IŠKARIOT

Po nemškem izvirniku K. Mays

"Zahtevala sem, naj mi po-
četa. Ko sem prišla sem
Almaden in ko je zaprl izse-
me v rudnik in z njimi vred
očeta, mi je obljubil, da
me smela videti očeta, da bo
od časa do časa na sveži
rak. Pa sem ga opozorila, naj
mi izpolni obljubo."

"Kaj ste si mislili? Da me bo
kajal?"

"Seveda. Obljubil vam bo,
vam pokaže očeta, pa vas bo
pri-"

"Čudila se je."

"Ali veste, da je oče zaprt v
rudniku? In kaj da bom zahte-
val od Meltona?"

"Vedel sem tisto. Vobče vem
nogo si mislite. Tako vem
primer, da je Zvita kača, pre-
te-"

"Noč govoril z neko damo.
Čista mlada dama ga je tako
čarala, da ji je obljubil zlata
srebra in dragocene nakite,
lepe obleke, zabave, šte-
ne služavnice —"

"Kaj pošteno dekle bi bilo
med njegovih besedah zardelo. Ju-
pa se ni prav nič sramova-
li."

"Ostanite rajši pri Meltonu!
Drug drugega sta vredna!
Prav tako brezsrčni ste, kakor
je Melton!"

"Najrajši bi vas spet zaprl v
tisto luknjo in vas prepustil va-
ši usodi —"

"Prej sem izpustil njene
roke, stala je med menoj in
vratil."

"Po mojih besedah pa je na-
glo skočila mimo mene in pre-
strašena vzklila:

"Tega ne smete storiti! Ne
smete —! Saj ste vendar člove-
ve —! Branila se bom —. Ne
spravite me več v tisto luknjo!"

"No, mi tudi na misel ne pri-
haja, da bi uresničil svojo grož-
njo. Kakor rečeno, še noč bo-
dete spet prosti."

"Vem, da bom!" je dejala
samozavestno. "Poglavar je ob-
ljubil, da me pride iskati, če me
nocoj ne bo na sestanek. Prišel
bo, osvobodil me bo."

"Hm —! Če bo mogel —."

"Kdo mu bo branil?"

"Melton."

"Melton mu nič ne more, Yu-
me ga imajo popolnoma v ob-
lasti."

"Tisto vam je sinoči rekel po-
glavar. Zelo lahko pa se zgodi,
da prej Melton njega dobi v
pest. In sami bi bil krivi, če ga
bo!"

"Kako to?"

"Na to vam lahko šele odgo-
vorim, če mi prej poveste, kaj
ste govorili z Meltonom."

"Zvita kača vam je svetoval,
da bi ga preiskusili. Kako ste
tisto naredili?"

"Povejte mi prej, odkod ve-
ste, da mi je poglavar tako sve-
toval! Odkod veste, da se mi-
slim poročiti z njim? In kaj
da mi je obljubil? Dejali ste,
da niste govorili z njim —. Kdo
drugi ko on pa bi vam bil pove-
dal, kaj sva govorila pretečeno
noč?"

"Govoril nisem z njim, pač
pa sem slišal, kaj sta se pogo-
varjala."

"Zavzeta me je gledala."

"Slišali ste —? Od koga —?"

"Sam sem slišal. Ležal sem
za skalo, na kateri sta sedela."

"Še huje se je zavzela."

"Prisluškovali ste —? Pre-
drzen človek —! Da vas je po-
glavar opazil, ustrelil bi vas bil
ali pa zabodel!"

"No, take reči se ne zgodijo
tako naglo, kakor si morebiti
mislite, gospodična! Da me je
opazil, bi bil vsekakor sam v
večji nevarnosti ko jaz."

"Povejte torej, kako ste djali
Meltona na preizkušnjo!"

"Prav tako, kakor mi je sve-
toval poglavar. Prisluškovali
ste, sami veste, kaj je rekel!"

"Zahtevali ste od Meltona,
da hočete videti očeta?"

(Dalje prihodnjik.)

"Kaj ste si mislili? Da me bo
kajal?"

"Seveda. Obljubil vam bo,
vam pokaže očeta, pa vas bo
pri-"

"Čudila se je."

"Ali veste, da je oče zaprt v
rudniku? In kaj da bom zahte-
val od Meltona?"

"Vedel sem tisto. Vobče vem
nogo si mislite. Tako vem
primer, da je Zvita kača, pre-
te-"

"Noč govoril z neko damo.
Čista mlada dama ga je tako
čarala, da ji je obljubil zlata
srebra in dragocene nakite,
lepe obleke, zabave, šte-
ne služavnice —"

"Kaj pošteno dekle bi bilo
med njegovih besedah zardelo. Ju-
pa se ni prav nič sramova-
li."

"Ostanite rajši pri Meltonu!
Drug drugega sta vredna!
Prav tako brezsrčni ste, kakor
je Melton!"

"Najrajši bi vas spet zaprl v
tisto luknjo in vas prepustil va-
ši usodi —"

"Prej sem izpustil njene
roke, stala je med menoj in
vratil."

"Po mojih besedah pa je na-
glo skočila mimo mene in pre-
strašena vzklila:

"Tega ne smete storiti! Ne
smete —! Saj ste vendar člove-
ve —! Branila se bom —. Ne
spravite me več v tisto luknjo!"

"No, mi tudi na misel ne pri-
haja, da bi uresničil svojo grož-
njo. Kakor rečeno, še noč bo-
dete spet prosti."

"Vem, da bom!" je dejala
samozavestno. "Poglavar je ob-
ljubil, da me pride iskati, če me
nocoj ne bo na sestanek. Prišel
bo, osvobodil me bo."

"Hm —! Če bo mogel —."

"Kdo mu bo branil?"

"Melton."

"Melton mu nič ne more, Yu-
me ga imajo popolnoma v ob-
lasti."

"Tisto vam je sinoči rekel po-
glavar. Zelo lahko pa se zgodi,
da prej Melton njega dobi v
pest. In sami bi bil krivi, če ga
bo!"

"Kako to?"

"Na to vam lahko šele odgo-
vorim, če mi prej poveste, kaj
ste govorili z Meltonom."

"Zvita kača vam je svetoval,
da bi ga preiskusili. Kako ste
tisto naredili?"

"Povejte mi prej, odkod ve-
ste, da mi je poglavar tako sve-
toval! Odkod veste, da se mi-
slim poročiti z njim? In kaj
da mi je obljubil? Dejali ste,
da niste govorili z njim —. Kdo
drugi ko on pa bi vam bil pove-
dal, kaj sva govorila pretečeno
noč?"

"Govoril nisem z njim, pač
pa sem slišal, kaj sta se pogo-
varjala."

"Zavzeta me je gledala."

"Slišali ste —? Od koga —?"

"Sam sem slišal. Ležal sem
za skalo, na kateri sta sedela."

"Še huje se je zavzela."

"Prisluškovali ste —? Pre-
drzen človek —! Da vas je po-
glavar opazil, ustrelil bi vas bil
ali pa zabodel!"

"No, take reči se ne zgodijo
tako naglo, kakor si morebiti
mislite, gospodična! Da me je
opazil, bi bil vsekakor sam v
večji nevarnosti ko jaz."

"Povejte torej, kako ste djali
Meltona na preizkušnjo!"

"Prav tako, kakor mi je sve-
toval poglavar. Prisluškovali
ste, sami veste, kaj je rekel!"

"Zahtevali ste od Meltona,
da hočete videti očeta?"

(Dalje prihodnjik.)

1941	MAY	1941
Sa	Mo	Tu
4	5	6
11	12	13
18	19	20
25	26	27

KOLEDAR

DRUŠTVENIH
PRIREDITEV

MAJ

25.—Svetovidski oder priredi
angleško predstavo v šolski
dvorani.

25.—Mlad. pevski zbor Ka-
narčki priredi igro in koncert
ob 4 popoldne v SDD na Prince
Ave.

27.—Svetovidski oder priredi
angleško predstavo v šolski
dvorani.

31.—Godba fare sv. Vida
ima svoj spomladanski koncert
v dvorani nove šole sv. Vida.

JUNIJ

1.—"Slovenski dan" v Eucli-
du (31. maja in 1. junija) v po-
čast slovenskemu pesniku Iva-
nu Zormanu.

1.—Piknik društva sv. Reš.
Telesa fare sv. Lovrenca na Ba-
sta's Grove, Turney Rd.

8.—Klub planinskih delav-
cev ima piknik na Gabrelško-
vih farmah v Harpersfield, O.

8.—Društvo sv. Križa, št. 214
KSKJ ima piknik na prostorih
SND na 6818 Denison Ave.

15.—Društvo sv. Vida št. 25
KSKJ piknik na Pintarjevi far-
mi.

15.—Društvo Napredek, št.
132 ABZ ima piknik na Stuško-
vih prostorih v Wickliffe, O.

22.—Društvo sv. Jožefa št.
169 KSKJ ima piknik na Pin-
tarjevih prostorih v Euclidu.

22.—Društvo Združeni brat-
je št. 26 SPZ priredi piknik
na Stuški farmi.

22.—Krožek podružnice št.
41 SZZ blagoslovi bandero.
Zvečer bo ples v SDD na Wa-
terloo Rd.

29.—Piknik fare sv. Lovren-
ca na Basta Grove, Turney Rd.

29.—Društvo sv. Janeza Krst-
nika, št. 71 ABZ priredi piknik
na Stuški farmi v Wickliffe,

OHIO

29.—Jugoslovanski dan pri-
redi Jugoslovanski nar. dom,
W. 130 St. in McGowan Ave.,
West Park; začetek ob dveh
popoldne.

29.—Društvo Ložka Dolina
priredi piknik na Anton Debev-
čevih farmah v South Madison,
Ohio.

JULIJ

4.—Four Points Tavern pri-
redi piknik na Stuški farmi
v Wickliffe, O.

13.—Piknik Slovenske za-
družne zveze na Močilnikarje-
vi farmi.

13.—Skupna društva fare sv.
Vida imajo piknik na Pintarje-
vi farmi.

13.—Društvo Brooklynski
Slovenci, št. 48 SDZ priredi
piknik v SND na 6818 Denison
Ave.

20.—Pevski zbor Slovan pri-
redi piknik na Močilnikarjevi
farmi.

20.—Pevsko društvo Zvon
priredi vrtno veselico na pro-
storih Slovenskega doma, 6818
Denison Ave.

27.—Slovenski groceristi in
mesarji piknik na Pintarjevi
farmi.

AVGUST

3.—Društvo Soča, št. 26 SDZ
ima piknik na prostorih Doma
Zapadnih Slovencev, 6818 Deni-
son Ave.

17.—Piknik Združenih mla-
dinskih pevskih zborov na far-
mi SNPJ.

24.—Vseslovenski katoliški
shod priredi Zveza društev
Najsv. Imena na Brae Burn
prostorih, 25000 Euclid Ave.

SEPTEMBER

1.—Godba fare sv. Vida
ima piknik na Brae-Burn pro-

storih, 25000 Euclid Ave.

27.—Proslava 20 letnice dru-
štva sv. Jožefa št. 169 KSKJ, s
parado, slavnostnimi obredi v
cerkvi Marije Vnebovzete, ban-
ket in varietni program v Slo-
venskem domu na Holmes Ave.

OKTOBER

11.—Društvo Collinwoodske
Slovenke št. 22 SDZ proslavlja
20 letnico obstanka z banke-
tom v Slovenskem domu na
Holmes Ave.

18.—Društvo Clevelandski
Slovenci, št. 14 SDZ priredi
plesno veselico v Twilight dvo-
rani.

19.—Podružnica št. 47 SZZ
obhaja 10 letnico obstanka v
SND na 80. cesti.

19.—Oltarno društvo fare
Marije Vnebovzete obhaja 25
letnico v Slovenskem domu na
Holmes Ave.

25.—Slovenska zadružna zve-
za priredi plesno veselico v
SDD na Waterloo Rd.

25.—Društvo Danica, št. 11
SDZ priredi plesno veselico v
SND na St. Clair Ave.

26.—Pevski zbor društva
Zvon priredi svoj redni jesen-
ski koncert v SND na 80. cesti.

NOVEMBER

8.—Plesna veselica društva
Kras št. 8 SDZ v Slovenskem
domu na Holmes Ave.

16.—Mladinski pevski zbor
Črički priredi koncert v SND
na 80. cesti.

16.—Društvo Slovenski dom
št. 6 SDZ obhaja 30 letnico ob-
stoja v Slovenskem društvenem
domu na Reher Ave.

29.—Društvo Ložka Dolina
priredi veliko plesno veselico v
Slovenskem domu na Holmes
Ave.

DECEMBER

14.—Pevski zbor Slovan pri-
redi koncert v SDD na Water-
loo Rd.

21.—Božičnica mladinskega
pevskega zbora Škrjančki v
Slovenskem društvenem domu
na Reher Ave.

Tudi v Vatikanu so organizi-
rali požarno službo za slučaj na-
padov iz zraka.

Volkovi v medsebojni
borbi

Kolašinski lovec Vuksan Ra-
dović je močno na glasu med pr-
vostnimi lovci. Letošnjo zimo
pa se je posebno uveljavil s ple-
nom, o katerem bodo še dolgo
govorili. V eni noči je namreč
spravil s sveta 30 volkov. Česar
niso mogli opraviti lovci s stre-
li, je opravil strup.

Ze nekaj let je bila velika tol-
pa volkov strah in trepet mirnih
ovčarjev v kolašinskem okraju.
Dan za dnem so napravljali ško-
do. Živina in drobnica nista bili
nikjer več varni. Kakor govo-
re ljudje iz džungle s strahom o
črnem panterju, kateremu pri-
pisujejo hudičevu silo, tako so
kolašinski pastirji govorili o
ogromni volkulji, za katero se od
vasi do vasi podi velika tropa
volkov. Lovci so organizirali
velike pogone, se postavljali v
zasede, zmrzovali po skalnatih
predelih. Toda volkulja, vodite-
ljica trope, je neverjetno prebri-
sano izbegavala vsako srečanje
z lovci. Ljudje so domala že ver-
jeli, da ima volkulja kar nadna-
ravne sposobnosti. Letošnja zima,
ena izmed najhujših v kola-
šinskem okraju, pa je obračuna-
la tudi s to nevarno volčjo tolpo.

Snega je bilo toliko, da je dose-
gel strehe vaških hiš in staj in
se ni bilo mogoče umakniti niti
50 korakov daleč iz vasi. Dan za
dnem, noč za nočjo so se vrstile
snežne burje. Sleherno noč so
nad vasjo, kjer prebiva lovec Ra-
dović zavijali volkovi. Zaman je
Radonič z drugimi lovci čistil
puško in pripravljaj naboje, saj
ni bilo mogoče v tolikšen sneg.
Krpelje niso zadostovale, zrak je
bil tako mrzel, da se ni dalo ko-
ličkaj dolgo vzdržati na pro-
stem. Nekega dne pa se je Vuksan
Radović vendar spustil do
bliznjega potoka. Tvegaj je vse,
saj je videl, da divja zver v tak-
šni zimi nima strahu niti pred
puško. Posrečilo se mu je prav-
tam, kamor so dan za dnem pri-
hajali tulit volkovi, razmetati
kosce zastrupljenega mesa. Na-
stopila je noč in ta je bila gro-
zna. Ljudje niso mogli spati. Na-
stalo je krvavo klanje med za-
strupljenimi volkovi. Divje tu-
ljenje se je oglašalo v tiho noč
vse do zore.

Izmed 30 volkov (ali jih je bi-
lo celo nekaj več) sta se rešila
smrti samo stara volkulja in naj-
mlajši član volčje trope, ki ga
je gotovo previdna mati rešila
smrti. Prizorišče je bilo drugi
dan najgrozovitejše, kakor si ga
le morete zamisliti. Od 30 vol-
kov so ostali samo raztrgani ko-
si, repi in kosji kože, vse razme-
tano kaka 2 km na okrog. Po-
vsod vse polno krvi. Ledena noč,
strup, lakota in kri so storili svo-
je. Bila je noč ki je prebivalci
svoj živni dan ne bodo pozabili.

IZ DOMOVINE

—Pes je rešil dečka iz Ljub-
ljanice. Te dni sta se spreha-
jala ob Ljubljani blizu Špice
v Ljubljani 10 letni deček in
deklica, nekaj let starejša od
dečka. Iskala sta po travnikih
ob vodi vrbove mucke. S seboj
sta imela tudi velikega psa. Po
neprevidnosti je deček padel v
precej naraslo Ljubljanico, ki
ga je takoj začela odnašati pro-
ti Špici. Deklica je prestrašena
začela kričati na pomoč, a pri
tem tudi sama začela že gaziti
v vodo, da reši dečka. Prihitele
so neke ženske v sosesčini, ven-
dar si nobena ni znala pomagati.
Tekle so ob vodi in pri tem
kričale na pomoč. Deček je že
izginil pod vodo in je bilo malo
upanja, da ga bo mogoče rešiti,
posebno ker ni nihče znal plavati.
Pes je ves čas nemirno te-
kal sem in tja ob vodi. Na mah
pa je rešil položaj. Skočil je v
vodo, priplaval do dečka, ga
zagrabil z zobmi za obleko in
ga rinil s seboj iz vode do bre-
ga. V plitvi vodi ga je potem
rešila na suho neka ženska.

—Zalostna usoda kmečkega
posestnika. Posestnik Marko

Strelec iz Markovcev pri Sv.
Marku je mnogo trpel zaradi
božjasti. Pozneje pa so se za-
čeli pojavljati pri njem znaki
omračevanja uma. Žena in tri
hčere niso vedele, kaj bi z njim,
pa so ga zaprle v konjski hlev.
Tukaj je bival eno leto, dokler
ni zaradi zime ves prezebel.
Zdaj šele so se domače ženske
zbale morebitnih posledic, pa
so nesrečnika spravile v neko
sobico. V zvezi s tem so se raz-
širile po okolici razne govorice,
ki so prišle tudi do ušes orož-
nikov. Orožniki so šli k Strel-
čevim in so našli nesrečnega v
sobici. Ko so ga vprašali, za-
kaj stoka, je dejal, da čuti bo-
lečine po vsem telesu in da ga
zlasti hudo bolijo noge. Orož-
niki so si ga ogledali in spozna-
li, da ima prste na obeh nogah
zmrzle. Zato so zaslislali doma-
če in odredili vse potrebno za
takojšnjo zdravniško pomoč.

V britanski armadi v Sudanu
se bore pripadniki osmih narod-
nosti, namreč: Arabci, Abesinci,
Južni Afričani, Rodezijci, Suda-
nci, Somalijci, Francozi in
Angleži.

MALI OGLASI

Išče delo

Dekle, staro 17 let, bi rada
dobila delo za pomoč v trgovini
ali kaj podobnega. Vprašajte
na 6721 St. Clair Ave. (zgornj)
(118)

Peč naprodaj

Naprodaj je skoro nova ku-
hinska peč, 5 stolov in miza;
proda se jako poceni. Oglasite
se na 771 Thornhill Drive, ali v
uradu tega lista. (117)

Prodaja

Spodaj podpisani bo ponudil
na prodaj restavrant in pivnico
z vsem blagom dne 22. maja,
1941 med eno in drugo uro po-
poldne na 1231 East 61st
Street, Cleveland, Ohio, najviš-
jemu ponudniku in za ne manj
kot \$800.00, in pogojno, da sod-
nija prodajo potrdi. Ta lokal
je bil last pokojnega Petra Mu-
kavca in znan pod imenom
"Pete's Tavern." Ima "D-1" in
"D-2" dovoljenje. Vsa kupna
cena mora biti v gotovini ali
bančnih čekih in plačana ob ča-
su prodaje. Leopold Kushlan,
oskrbnik, zapuščine Peter Mu-
kavca. (May 17, 19, 20, 21)

Prijatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA
Vogal St. Clair Ave. in E. 68th
ENdlicott 4212
Prescription Specialists

Konfeksijska trgovina

z licenco za pivo, se mora proda-
ti; jako nizka cena; nahaja se v
slovenski naselbini. Za naslov
vprašajte v uradu tega lista.
(May 15, 19, 21)

V. BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI LJUB-
LJENEGA IN NEPOZABNEGA SO-
PROGA IN OČETA

Joseph Ferkul

ki je za vedno v Bogu zaspal dne 19.
maja, 1940.

Cvetiči maj je spet v deželi,

ako je žalosten za nas,
Bog odzvel soproga in očeta,
eno leto je že od tedaj.

Sedaj obino naj Ti da plačilo,
spavaj v grobu zdaj sladko.

Zalutajo ostali:

CAROLINE FERKUL, soproga.

Sigrid Undset:

KRISTINA — LAVRANSOVA HČI

III—KRIŽ

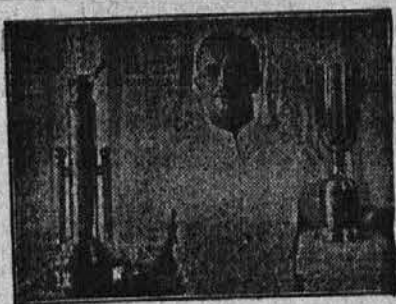
Sicer je zadnji dve leti sleherni dan mislila nanju — ko je videla, kako drugi otroci njunih let doraščajo in se razvijajo, se je spraševala, kakšna bi že bila zdaj njena dva.

Zdaj, ko je tako živela v svojem vsakdanjem delu, še vedno gospodarna in marljiva kot nekoč, toda malobesedna in zamisljena, sta bila mrtva otroka venomer pri njej. V njenih sanjah sta živela in rasla ter sta v vsakem oziru postajala prav takšna, kot si ji želela: Munan je bil svojcem zvest kot Naakkve, toda nasproti materi je bil prav tako iskren in zaupljiv kot Gaute ter je nikdar ni plašil s predznimi domisleki, bil je krotak in razborit kot Lavrans, toda o vseh nenavadnih rečeh, o katerih je vedno in povsod razmišljal, se je Munan vselej pogovoril z materjo. Bil je moder kot Bjorgulf, toda nobena nezgoda ni zatemnjevala njegove življenjske poti, tako da je bil moder brez grenkobe; bil je samostojen, močan in pogumen kot dvojčka, toda ne tako nepokoren in svojeglaven.

In vsi tisti sladki, vedri spomini na ljubkost otrok, ko so bili še majhni, so se ji vedno znova obujali, kadar je mislila na malega Erlenda. Stal ji je na kolenih, da ga obleče: z rokami je oklepala njegovo glavo, napeto telo, on pa je silil s svojimi drobnimi ročicami, z dvignjeno glavo in z vsem svojim tako sladkim telescem k njene obrazu, da bi ga ljubkovala. Učila ga je hoditi, čez prsi mu je dela zganjeno ruto in jo pod pazduhami preteknila navzdol, v tej zapregi je zdaj visel težak kakor vreča ter tako čudovito napak cepetal z nogami in se tako prisrčno smejal, dokler se ni od smeha začel zvijati kot črv. Nosila ga je v naročju gor na pašo k teličkom in jagnjetom, kričal je od veselja nad svinjo s kopico pujskov, včasih je nagnil glavo nazaj in se zastimel v golobe na strehi hleva. Tekal je zraven nje skozi visoko travo okoli laberja, glasno zavpil pri vsaki jagodi, ki jo je zagledal, ter jo tako hlastno pojedel iz njene roke, da se mu je kar slina cedila iz prožrešnih ustec in da ji je zmočil vso dlan.

Vsega veselja, ki ga je imela z otroki, se je spominjala in v tem sanjanem življenju z malčkoma je spet oživela. In na vse skrbi je pozabila —

Tretjkrat je prišla pomlad, odkar so bili Erlenda položili v

Preizkušena zdravila proti glavobolu

Mandel's Headache Tabs

1. Ustavi glavobol
2. Uredi želodec
3. Ojači živce
4. Odpomoč ženskemu zdravju

CENA 50¢

MANDEL DRUG STORE
SLOVENSKA LEKARNA
15702 Waterloo Rd.
CLEVELAND, O.

Pošiljamo tudi po pošti

grob. Kristina ni čula ničesar več o Tordisi in Naakkveju. Pa tudi o samostanu ni slišala ničesar več. In njeno upanje je zrastle — nič ni mogla za to: tako nerada bi žrtvovala najstarejšega sina samostanskemu življenju.

Malo pred Jonovim praznikom je prišel domov Ivar Erlandsen. Dvojčka sta bila v šestnajstem letu, ko sta odšla z doma. Zdaj je bil Ivar odrasel mož, bilo mu je skoraj osemnajst let, in materi se je zdel tako lep in močan, da se ga ni mogla nagledati.

Prvi dan zjutraj, ko je Ivar še ležal v postelji, mu je prinesla mati nekaj malega za zajtrk. Strdenega kruha, satovja in piva, ki ga je bila natočila iz zadnjega sodca božičnega piva. Ko je jedel in pil, je sedela na robu postelje, se smehljala vsemu, kar je povedal, potem je vstala in si ogledala njegovo obleko, zavrtela in obrnila je vsak kos posebej, prebrskala je njegovo popotno vrečo, potežkala njegovo novo zaponko v svoji ozki rjavi roki, potegnila iz nočnice njegovo bodalo in ga pohvalila, kakor tudi vse drugo, kar je Ivar imel. Nato je znova sedla na posteljo, se zagledala v sina ter s smehljajem okrog ust in v očeh poslušala vse, kar ji je fant pripovedoval.

Nenadoma je rekel Ivar:

"Najbolje bo, mati, ako Vam precej povem, čemu sem doma — prišel sem, da dobim Naakkvejevo dovoljenje za ženitev."

Vsa prevzeta je Kristina tlesknila z rokami:

"Ljubi moj Ivar! Tako mlad si še — pa menda vendar nisi napravil kakšne neumnosti!"

Ivar je prosil mater, naj ga posluša. Gre za neko mlajšo vdovo, Signo Gamalovo, ki živi na Rognheimu v Fauskarju. Večji del tega srednje velikega dvora je njen; vse to je podedovala po svojem edinem otroku. Toda zapletla se je v pravdo s sorodniki svojega moža, Inge Fluga pa bi bil rad imel pri tem razne nepostavne koristi kot povračilo za to, da je hotel vdovi pripomoči do pravice. Ivarja je to razjezilo, potegnil se je za ženo ter jo spremil k škofu, zakaj gospod Halvard je vsedkar izkazoval Ivarju očetovsko naklonjenost, kadar koli ga je srečal. Tega, kar je Inge Munansson počenjal v okrožju, bi človek ne smel preveč natanko preiskovati — toda znal se je dodobra sprijazniti z odličnimi rodbinami po dolinah in ugnati soseske v kozji rog — škofu pa je nadvse spretno natresel peska v oči.

Gospod Halvard prejkuje tudi zavoljo Munana dotlej ni kazal nobenega veselja do prevelike strogosti. Zdaj pa ni bilo videti, da bi stvar preveč dobro kazala zanj — tako da sta se Inge ločila v očitnem sovraštvu, ko je Ivar vzel svojega konja in zapustil dvor Inge Fluge. Potem pa mu je šinilo v glavo, kaj, ko bi se še enkrat oglašil na Rognheimu, preden obrne hrbet tem krajem. To je bilo okrog velike noči in odtlej je živel pri Signi — ji to pomlad pomagal na dvoru — in zdaj sta se dogovorila, da se bo poročil z njo. Po njenem mnenju Ivar Erlandsen ni premad za to, da bi postal njen mož ter skrbel zanjo in njeno premoženje. In škof mu je, kakor rečeno, naklonjen — čeprav je veliko premlad in premalo učen, da bi mu bil mogel gospod Halvard podeliti kakšno

službo, toda Ivar misli, da jo bo dobro vozil, če se poroči na Rognheim.

Kristina je sedela pri njem in se igrala s svežnjem ključev v naročju. Saj pametno govori. In Inge Fluga tudi nič bolj šega vreden ni. Toda rada bi bila vedela, kaj bo k temu rekel ubogi stari Munan Baardsson.

O nevesti je zvedela, da je Signe trideset zim stara, da je iz nizkega in revnega rodu, ker pa je njen prvi mož obogatel, živi zdaj v dobrih razmerah, je poštena in prijazna žena ter dobra gospodinja.

Niklaus in Gaute sta odšla z Ivarjem na jug, da bi si ogledala vdovo, Kristina pa je ostala pri Bjorgulfu. Ko sta se sinova vrnila domov, je Naakkve mogel materi sporočiti, da se je Ivar zaročil s Signo Gamalovo. Svatba pa se bo jeseni vršila na Rognheimu.

Ne dolgo potem, ko sta se brata vrnila domov, je nekega večera prišel k materi Naakkve, ko je sedela v tkalnici in šivala. Vrata je zapahnil. Zdaj, je dejal, ko je Gaute dvajset zim star in bo Ivar zaradi poroke postal polnoleten, bi hotela z Bjorgulfom že to jesen odpotovati na sever in prositi, da ju kot novince sprejmejo v samostan. Kristina ni kdo ve kaj odgovorila in tako sta se pomenkovala samo o tem, kako bi se vse najbolje uredilo in kaj bosta starejša dva sinova od svojega imetja vzela s seboj.

Toda čez nekaj dni so prišli na Jorundgaard pozavčini — Aasmund s Skjenna je vabil na zaroko svoje nečakinje Tordise s sinom iz dobrega kmetiškega rodu iz Dovra.

Naakkve je tudi ta večer prišel k materi v tkalnico, in spet je zapahnil vrata za seboj. Sedel je k ognjišču in začel s polenim brskati po žerjavici — Kristina je bila naložila nekoliko na ogenj, zakaj noči so bile tisto poletje mrzle.

"Sami prazniki in slovesnosti, mati," je rekel in se tiho zasmel. "Zaroka na Rognheimu, zaroka na Skjennu in potem spet Ivarjeva svatba — ko bo Tordis jezдила kot nevesta v cerkev, mene najbrž ne bo v sprevedu — tedaj bom nemara že preoblečen v meniha —"

Kristina ni takoj odgovorila. Nato pa je rekla, ne da bi dvignila glavo iznad svojega dela

— šivala je poročno obleko za Ivarja:

"Marsikdo je menda mislil, da bo Tordisi Gunnarjevi hudo pri srcu, ako pojdeš v samostan —"

"Tudi sam sem nekoč tako mislil," je odgovoril Naakkve.

Kristina je položila delo v naročje. Pogledala je sina — njegov obraz je bil zaprt in miren. In bil je tako lep — temni lasje, z belega čela nazaj po-

česani, so se tako mehko kodrali za ušesi in na vitkem, rjavem deblu vratu. Imel je bolj pravilne poteze kot oče — obraz je bil širši in odločnejši, nos ne tako velik in usta ne tako majhna, jasne modre oči so lepo ležale pod ravnimi črnimi obrvmi — toda kljub temu ni bil tako lep kot Erlend. Živalske prožnosti očetove, njegove nepriljene mlobe in čara večne mladosti Naakkve ni imel.

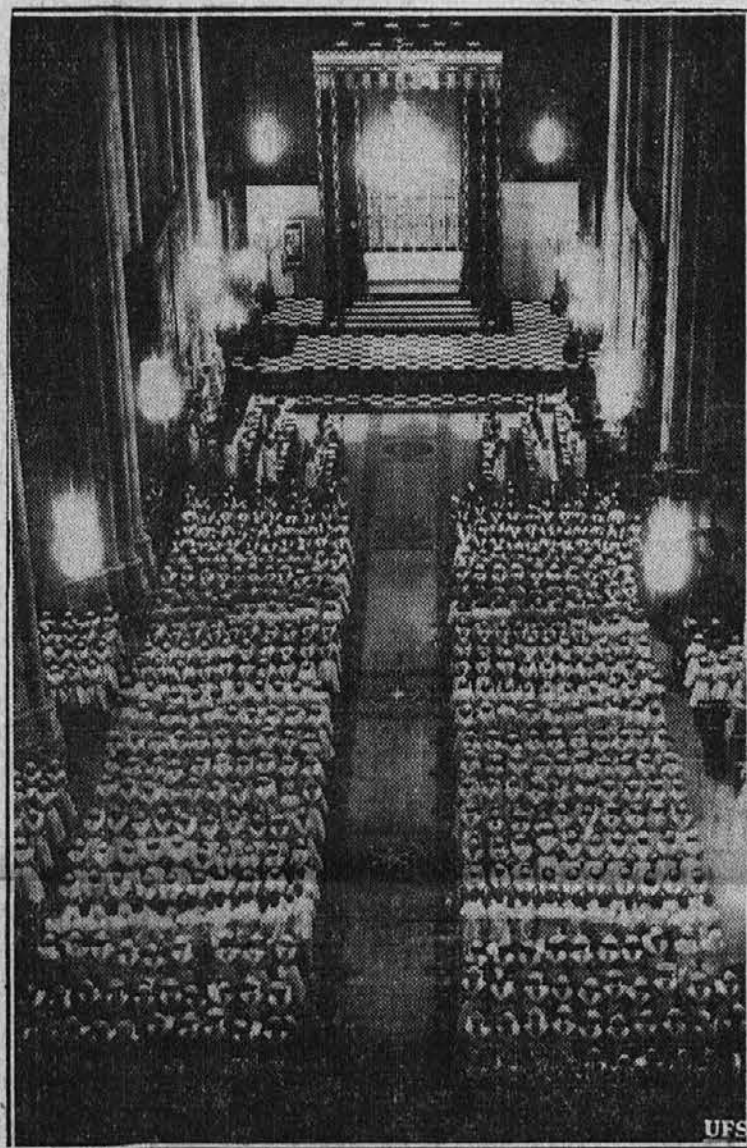
Mati je znova prišla za delo, toda šivala ni. Čez nekaj časa je rekla — gledala je navzdol

in zapogibala z iglo rob blaga: "Ne pozablaj, Naakkve, da doslej niti ene besedice nisem rekla zoper vajin pobožni načrt. Ne drznem se tega. Ampak mlad si — in gotovo veš, saj si veliko bolj učen kot jaz — da sveto pismo nekje pravi: ne spodobi se možu, da bi se obračal in oziral čez ramo, ko je že prijel za plug."

V sinovem obrazu se ni zgenila nobena mišica.

"Vem, da sta to misel že dolgo nosila s seboj," je nadaljevala mati, "še ko sta bila otroka. Takrat še sama nista vedela, čemu se hočeta odreči. Zdaj ko si postal mož — mar ne bi bilo po tvojem pametno, da bi se še nekaj časa preizkušala, če sta poklicana? Že po rojstvu si določen, da prevzameš dvor in postaneš glava rodbine —"

"To se mi zdaj drznete svetovati?" Naakkve je nekajkrat globoko zajel sapo. Vstal je — nenadoma se je zgrabil za prsi, hlastno odpel jopič in srajco,

Nad 3000 bolniških strežnic se je zbralo pri 17. letni spomniški službi božji v katedrali sv. Juneza v New Yorku v spomin Florence Nightingale in bolniških strežnic, ki so umrle v službi. Ob tej priliki so bile zbrane bolniške strežnice treh vojsk.

da je mati mogla videti njegove gole prsi, na katerih se je izmed črnih, kodrastih kocin svetilo materino znamenje, pet majhnih, krvavo rdečih ognjenih peg:

"Gotovo ste mislili, da sem bil kot otrok premajhen, da bi

bil razumel, kar ste med solzami in ječanjem vzdihovali, kadar ste me poljubovali, takrat ko sem bil še majhen deček — Razumel res da nisem, toda sed, ki ste jih govorili, nisem mogel pozabiti —

(Dalje prihodnje)

Ker so nemške bombe porušile poslopje, kjer so se nahajali različni uradi, so se isti preselili enostavno v avtomobile, kakor nam kaže gornja slika. Na vratih avtomobila pa je naslov firme.

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

v

vsaki slovenski hiši

"LOOK INTO IT"

Znižane cene BPS BARVE

VES TEDEN OD 19. DO 24. MAJA

B. P. S. BARVA SLOVI KOT ENA NAJBOLJŠIH BARV NA TRGU

GLOSS INTERIOR ENAMEL

Samo \$3.75

Ta enamel ostane vedno beli

HOUSE PAINT DeVAL

za znotraj in zunaj

\$2.45

1 KVART DeVALL SCREENS ENAMEL

49¢

Galona, ½ galona ali ¼ galone Varnish, samo 1 cent

SUPER SPAR VARNISH

Prvi galon\$4.95
Drugi galon 01

\$4.96

Prvi ½ galon\$2.68
Drugi ½ galon01

\$2.69

Prvi kvart\$1.44
Drugi kvart01

\$1.45

Gumijaste cevi (Garden Hose, 10 let garancije 10% popust originalne cene. Vrtne gnojila vse vrste, po najnižjih dnevnih cenah.

Vrtno orodje, orodje za rokodelce in vse vrstne barve po znižani ceni

Polna zaloga White Lead, olja in vse drugo, kar spada zraven. Vsak, kdor pride v našo prodajalno ta teden, dobi eno kanto barve in čopič, vredno 45 centov, za 15 centov

Toplo se priporočam

Jim Sepic Hardware

16009 Waterloo Road

Kenmore 1300

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 0628

DIXIE BEDDING MFG. CO.

6631 St. Clair Ave.

HEnderson 1198

Pri nas prenovljamo modroce, žimnice in blazine, zgledajo kot nove ali pa naredimo popolnoma nove. Cene so zmernne. Pridite in oglejte si jih sedaj. Postregli bomo najboljše. Mi tudi čistimo preproge. Govorimo slovensko.